



# 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging





# VAN DIETEN

POSTZEGELVEILINGEN BV



Sinds 1886

**Elk voor- en najaar organiseren wij  
een veiling met een kwaliteitsaanbod  
betere zegels en series, goede verzamelingen  
en complete nalatenschappen.**

**Voor deze veilingen vragen wij doorlopend goed  
materiaal! Ook contante aankoop.**

**Als Register makelaar-taxateurs verzorgen  
wij expertises voor verzekering en successie.**

**Door overmaking van €10,= op NL05 ABNA 0472 4344 11  
ontvangt u onze goed verzorgde en rijk geïllustreerde catalogus.**

Als service bieden wij:

- de veilingcatalogus op onze website met zoekfunctie,
- mogelijkheid om live online te bieden tijdens de veiling



**Van Dieten Postzegelveilingen bv**  
[www.vandieten.nl](http://www.vandieten.nl)



Roermond, Bakkerstraat 22, 6041 JR, Nederland  
T: +31 (0)475 - 563 500 • F: +31(0)475 330 829  
Den Haag, Oranjestraat 6, 2514 JB, Nederland  
T:+31(0)70 365 3817

[info@vandieten.nl](mailto:info@vandieten.nl) • [www.vandieten.nl](http://www.vandieten.nl)



Wij houden voor u maandelijks een online veiling met hierin opgenomen, diverse betere en zeer goede nummers van Nederland, Overzeese Rijksdelen en buitenland.

Tevens hebben we steeds een ruime sortering in goede verzamelingen wereld en restpartijen in dozen, kistjes, etc.

Ook U kunt op onze maandelijkse veiling meebieden!

Kijk voor meer informatie op onze website.



Kerver 10  
5521 DB Eersel  
Tel: 0497-512057  
Fax: 0497-516605  
info@bpvveiling.nl  
www.bpvveiling.nl

90 jaar 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

# HERTOGPOST 2021

18 - 19 - 20 MAART 2021

BRABANTHALLEN - 's-HERTOGENBOSCH



GROTE INTERNATIONALE HANDELARENSHOW  
NATIONALE POSTZEGELTENTONSTELLING  
INDRUKWEKKENDE HOLOCAUST-EXPOSITIE WOII

[WWW.HERTOGPOST-EVENT.NL](http://WWW.HERTOGPOST-EVENT.NL)

# HERTOGPOST OKTOBER 2020

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

32<sup>e</sup> jaargang nummer 10

Nadat we drie maanden lang elkaar weer konden ontmoeten op de bijeenkomsten van de vereniging, zijn deze voorlopig weer van de baan, nu de tweede golf van dat vermaledijde virus over het land rolt.

In het voorjaar moesten we onze nationale postzegeltonoonstelling al afgelasten, en begin van deze maand kon ook de 'special edition' van Zoetelief niet doorgaan. Vanwege de recente maatregelen van de overheid, waarbij slechts bijeenkomsten van ten hoogste 30 personen zijn toegestaan, hebben we noodgedwongen moeten besluiten de ledenavonden (inclusief de veiling) en instuifochtenden te schrappen. Ook de maandelijkse Zoetelief in De Biechten vervalt.

'VOORLOPIG', zeggen we optimistisch. Want zodra er een opening wordt geboden zullen we daar weer op inspringen.

Onze website kan zorgen voor een snelle communicatie, evenals de e-mail. Beschikken we niet over uw actuele e-mailadres, stuur dat daarom s. v. p. op naar [secretaris@hertogpost.nl](mailto:secretaris@hertogpost.nl).



1930

Oktober zou onze jubileummaand zijn met diverse bijzondere activiteiten.

Daarom nog wél dit extra feestelijke nummer van Hertogpost. Zowaar in **KLEUR!**

Hoe dat kan? Een gulle gift van een van onze leden heeft daarvoor gezorgd. Daarover kunt u meer lezen op pagina 7.



2020

## Verder in deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Speldjes voor Jacqueline en Marten
- ❖ Albumblad: Cees Pulles
- ❖ Een buitengewoon Bossche briefkaart
- ❖ De klederdrachtenserie (Trachten) van Oostenrijk (1)
- ❖ Graven in het verleden
- ❖ Marilyn Monroe, icoon van de 20<sup>ste</sup> eeuw
- ❖ Onder de loep

WE  
ZULLEN  
DOORGAAN



## ONDER DE LOEP

Als gevolg van de nieuwe Corona-maatregelen zijn de bijeenkomsten van onze vereniging helaas weer stilgelegd. Deze quiz gaat evenwel, net als ons maandblad Hertogpost, gewoon door. Het insturen van het antwoord kan nog altijd per mail naar [quiz@hertogpost.nl](mailto:quiz@hertogpost.nl). Maar u kunt het net zo goed op een papiertje voorzien van naam en adres afgegeven aan een van onze bestuursleden. Zolang de Hertogpost met de oplossing nog niet is verzonden, meestal rond de 15<sup>e</sup> van de maand, worden oplossingen nog geaccepteerd. Dit betekent, dat de oplossing van de nieuwe opgave nog tot ongeveer 14 november kan worden ingeleverd.

De oplossing van september was: NVPH-nummer 2797.



De opgave van oktober vindt u hieronder.

**Van welke Nederlandse postzegel is het hieronder afgebeelde plaatje een fragment?**



Geef als oplossing het nummer uit de NVPH-catalogus en stuur deze uiterlijk 14 november a. s. naar [quiz@hertogpost.nl](mailto:quiz@hertogpost.nl) of geef een briefje, zoals boven genoemd, af.

Het plaatje is in kleur ook te zien op onze website [www.hertogpost.nl](http://www.hertogpost.nl) in de digitale versie van deze Hertogpost, en in het overzicht achter de button <HP-Quiz>.

De oplossing van de opgave van deze maand wordt in het novembernummer van Hertogpost gepubliceerd, en in het eerder genoemde overzicht op de website.

Succes gewenst,  
Wim Rovers.

# VERSLAG van de BIJENKOMST van 24 SEPTEMBER 2020: DE JAARVERGADERING

1. **Opening/mededelingen:** Even na de klok van 20.00 uur opent de voorzitter onze jaarvergadering. We tellen 50 aanwezigen, een bijzondere opkomst in deze bizarre tijd. En toch zijn er ook veel leden die het nog niet aandurven. De voorzitter spreekt daar zijn volledige begrip voor uit. Zo hebben zich voor vanavond afgemeld: De heren Otts, Ausems, Hessels, Tilstra, Jägers, de Kok, van Hulten en de dames Spierings, Kraimaat en de Kok. Zij wensen ons een aangename avond toe. De voorzitter is enthousiast en er staat ons een bijzondere lezing van Luc Selis te wachten (zie verder op). Op het verslag van 27 augustus jl. zijn geen op- of aanmerkingen. De voorzitter meldt (en die opmerking is intussen achterhaald door de realiteit) dat onze jubileumbeurs gewoon doorgaat. Inmiddels is bekend, dat in het kader van de landelijke en regionale voorschriften, onze beurs van 2-3-4 oktober helaas niet door kan gaan.

2. **Het jaarboekje 2019:** De voorzitter brengt allereerst zijn complimenten uit aan de samenstellers er van. Het overzicht over 2019 ziet er weer geweldig uit. Dank voor het vele werk daaraan besteed. Vooraf een paar toevoegingen: op pag. 48 moet natuurlijk staan 2019 (in plaats van 2017) en bij de vrijwilligers (op diezelfde pagina) moeten zeker ook nog de heren Jägers en Heijmans genoemd worden voor hun onmisbare bijdrage aan het samenstellen van de maandelijks veiling. Verheugd kan de voorzitter ook nog het toetreden van twee nieuwe vrijwilligers melden. Een daarvan is de heer Pulles, die de veilingtaken van de voorzitter zal overnemen. Ook ons lid, de heer Noten, zal toetreden tot de veilingcommissie. Goed nieuws allemaal en zo blijft de continuïteit gewaarborgd. Voor het overige zijn er geen opmerkingen bij het jaarverslag 2019 (pag. 31 t/m 40). Wel een hartverwarmend applaus.

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930  
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen  
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38  
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. NL76 INGB 0001 0779 71  
t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging  
de jaarcontributie bedraagt in 2020 binnen Nederland € 37,50**

**Nieuwtjesdienst E-mail: nieuwtjesdienst@hertogpost.nl  
Commissie Nalatenschappen E-mail: veiling@hertogpost.nl  
Bibliothecaris E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl  
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

3. **Verslag van de financiële commissie:** (pag. 41-44). Er zijn vooraf geen vragen/opmerkingen ingediend bij de secretaris, maar de voorzitter stelt iedereen van de aanwezigen toch in de gelegenheid om met eventuele vragen te komen. Die zijn er niet. Namens de kascommissie voert Arno Smits het woord. Die laat weten, dat na bestudering van de kas en de bankafschriften (eveneens van de diverse afdelingen), alles naar behoren en adequaat is verricht. Hij stelt voor om de penningmeester decharge te verlenen voor 2019. Onder dank voor het vele werk, verricht door de penningmeester.

4. **Decharge van de penningmeester:** Hetgeen door de vergadering met algemene instemming geschiedt.

5. **Benoeming nieuw lid van de financiële / kascommissie:** De heer de Bruin uit Lith stelt zich beschikbaar.

6. **Bestuursverkiezing:** Altijd weer een spannend moment. De penningmeester en de tweede secretaris/redacteur van Hertogpost zijn statutair aftredend en herkiesbaar. Er hebben zich geen tegenkandidaten aangemeld. Met algemene instemming en applaus worden beide bestuursleden herkozen.

Verder meldt de voorzitter dat we een nieuw logo hebben. Zie de opgestelde banner voor in de zaal. Ook de website zal binnenkort een nieuwe en verfrissend moderne aanblik krijgen. Ten slotte: in het kader van ons 90-jarig jubileum zal in oktober ons maandblad in kleurendruk verschijnen.

7. **Aanpassing Huishoudelijk Reglement:** Zie hiervoor ook de Hertogpost van september 2020 pag. 4. De vereniging kent geen directeuren meer, maar beheerders. Ook stelt de voorzitter aan de vergadering voor om de vergoeding voor taxaties (uitgevoerd door onze vereniging) bij niet-leden, bij het niet gunnen van de verkoop van de verzameling aan onze vereniging vast te stellen op 10% van de taxatiewaarde, met een minimum van € 50. De vergadering gaat akkoord.

8. Zo kunnen we overgaan tot de lezing van vanavond door Luc Selis, getiteld: **De kabeljauwvisserij in de Noord-Atlantische Wateren tussen 1750-1990**. Ik heb driftig aantekeningen zitten maken van dit prachtige en unieke verhaal. Maar er kwam zoveel informatie (in een uur) voorbij, dat ik besloten heb daarvan geen verslag te maken, maar u te verblijden op een korte samenvatting. Want dat verdient het verhaal van Luc Selis zeer zeker. Wat een prachtig thema, wat een verzameling met volstrekt unieke poststukken. We hebben onze vingers er allemaal bij afgelikt. Ik kan me niet herinneren, dat we op één avond zoveel moois voorbij hebben zien komen. Alle lof en complimenten dus aan het adres van Luc Selis. Hij noemt het zelf 'sociale filatelie', en merkt op dat hij probeert een stuk (wellicht vergeten) geschiedenis te reconstrueren aan de hand van zijn poststukken. Kabeljauwvisseren waren soms lang afwezig (acht tot tien maanden per jaar) en probeerden toch contact te houden met hun achterban. Dat was voor die tijd een ingewikkeld proces. Hij vertelde in zijn uiteenzetting hoe dat in de praktijk functioneerde. Maar terloops vertelde hij ons ook hoe het visproces op de Atlantische Oceaan in zijn werk ging. Handlijnen, kleine bootjes, 1300



mannen op één grote boot, het drogen en zouten van de kabeljauw en de bescherming, somtijds, tegen het kapen van de schepen met militaire schepen. Sociale filatelie dus. Er valt dus nog veel meer over te vertellen, maar ik verwijs u ook nog graag naar de inleidende beschouwing in de Hertogpost van september 2020 op pag. 6. Bijzondere postale routes, vanuit verre oorden, met alle problemen van dien. Elk poststuk draagt een aparte geschiedenis in zich. Een dankbaar applaus viel de heer Luc Selis ten deel.

*Omslag van de eerste editie van Pêcheur d'Islande (IJslandvisser), de beroemde roman uit 1886 van Pierre Loti over het leven van Bretonse vissers op IJsland en de trouw van hun achterblijvende vrouwen.*

9. **De verkoop:** verliep vlotjes en professioneel. Veel schriftelijke bidders (en dat is wel te begrijpen in deze omstandigheden) en een mooie gevarieerde veiling van 150 kavels. Veel kavels vonden de weg naar een nieuwe eigenaar, maar opvallend genoeg waren Italië, Duitsland en de Nederlandse Antillen vanavond niet in trek. Snuffeldozen en doosjes vonden gretig aftrek, wellicht vanwege de natte en sombere dagen die weer op ons afkomen. Al met al een zeer geslaagde veiling vandaag.

10. **De verloting:** kon door omstandigheden niet doorgaan, maar de voorzitter beloofde ons de volgende keer een dubbele hoeveelheid prijsjes.

11. **Van de rondvraag:** maakte niemand gebruik, zodat we over konden gaan naar

12. **De sluiting,** onder de mededeling dat we in de volgende bijeenkomst de inmiddels traditionele verenigings-speldjesregen weer zullen organiseren. Een van onze leden is 50 jaar lid!  
Wel thuis allemaal en graag tot de volgende bijeenkomst.

René Kok, secretaris.



*PARADIJS*

*Een van de zeven velletjes met persoonlijke postzegels van het Jheronimus Bosch Art Center uit 2010.*

# HET JHERONIMUS BOSCH ART CENTER IN 'S-HERTOGENBOSCH

door René Kok

Vandaag is er alle reden om in het jubileumnummer van Hertogpost aandacht te besteden aan het Jeroen Bosch Art Center (JBAC). De voorzitter van het bestuur van dit prachtige cultureel centrum, de heer Jo Timmermans, is al vele jaren trouw lid van onze postzegelvereniging. Hij heeft het ditmaal mogelijk gemaakt om dit bijzondere nummer, een collectors item, volledig in kleur te laten verschijnen.

Voor de ongetwijfeld weinigen onder ons die dit cultureel centrum in het hartje van onze stad, in de voormalige Sint-Jacobskerk in de Hinthamerstraat, nog nooit van binnen hebben gezien, geef ik een kort overzicht met enkele achtergronden van het JBAC. Zoals u weet, is 's-Hertogenbosch de geboorteen woonplaats van de grootste middeleeuwse kunstschilder die ons land kent: Jheronimus van Aken. Hij leefde van circa 1450 tot 1516, en noemde zichzelf graag Jheronimus ofwel Jeroen Bosch. Heeft u enige interesse in, of verbondenheid met, deze duivelskunstenaar en wilt u graag wat meer over hem te weten komen, dan is een bezoek aan het JBAC alleszins de moeite waard. In de prachtige atmosfeer van deze voormalige kerk waant u zich vanaf het begin dicht in de buurt van de Bossche schilder. In de kelders van het JBAC kunt u het schitterend nagebouwde atelier van deze kunstenaar bekijken, waarbij de middeleeuwse geluiden rondom en de aan die tijd aangepaste verlichting een mystieke sfeer scheppen die je niet snel zult vergeten.



Voeg daar nog eens aan toe, dat dit de enige plek ter wereld is, waar je alle tekeningen, schilderijen en drieluiken van Jheronimus Bosch tot in detail kunt bekijken en aanraken in de vorm van fotografisch hoogwaardige replica's, op ware grootte. U kunt zich eveneens laten rondleiden door een van de deskundige, enthousiaste vrijwilligers. Vergeet ook niet de lift te nemen naar de toren voor een panoramische blik op de Sint-Jan en de Bossche binnenstad. Kortom: een absolute must voor iedere Bosschenaar.



In samenwerking met de heer Timmermans heeft onze vereniging al verschillende keren persoonlijke postzegels uitgegeven. We herinneren ons de mooie series over – natuurlijk - de schilderijen van Jeroen Bosch, en recent nog de twee velletjes ter herinnering aan de bevrijding van 's-Hertogenbosch in oktober 1944. We kijken derhalve terug op een heel bijzondere samenwerking en hopen die nog jarenlang te mogen continueren. Wie weet wat we vanaf eind 2021, bij de opening van het Huis van Bosch (het voormalige woonhuis en atelier van Bosch, op de Markt, vlak bij zijn standbeeld) nog voor elkaar kunnen betekenen! Ook daar kunnen de bezoekers in een aansprekende mix van moderne en eeuwenoude technieken, kennis maken met de meest bijzondere kunstenaar van Nederland.



## SPELDJES VOOR JACQUELINE EN MARTEN

Tijdens de ledenavond in oktober zou traditioneel de 'lintjesregen' plaatsvinden. Dit jaar vallen Jacqueline Spierings en Marten Tilstra in de prijzen, omdat ze beiden 25 jaar lid zijn van de vereniging. De gezondheidssituatie van Jacqueline laat helaas niet toe dat zij er die avond bij had kunnen zijn. Daarom gingen we bij hen thuis op bezoek, gewapend met twee zilverkleurige speldjes. Maar ook met een bosje bloemen vanwege het feit dat Jacqueline ruim 15 jaar heeft gezorgd voor de verzending van Hertogpost. Onlangs heeft zij als laatste het dikke september-nummer verzorgd.

Dat stoppen valt haar zwaar. Want sinds augustus 2006 heeft Jacqueline ononderbroken en met alle plezier de Hertogpost, inclusief alle bijlagen, verzendklaar gemaakt en tot twee jaar geleden naar de posterijen gebracht. De laatste tijd mocht Marten het ter post aanbieden van haar doen.

Aanvankelijk heeft zij duizenden Nederlandse postzegels bijeengezocht, gelikt en opgeplakt. Vanaf november 2013 is het contract Partijpost nieuw leven ingeblazen en is het blad door haar als 'port betaald' verzendklaar gemaakt.



*Vanwege de 'Corona' hebben Jacqueline en Marten zelf bij elkaar de speldjes opgedaan.*

Die ochtend bij de twee jubilarissen thuis vertelde Jacqueline dat ze bij het aanbrenge van de adresetiketten zich steeds de bijbehorende gezichten voor

de geest haalde. Want ze kent ze allemaal, ook vanwege de uitgifte van de biednummers voor de veiling, wat eveneens lange tijd haar taak is geweest. Dapper en opgewekt wilde ze doorgaan zo lang het nog kon: 'Van klagen en zeuren word je alleen maar chagrijniger.' En: 'Of we komende zondag een kaarsje van en voor haar wilden opsteken bij de Zoete Lieve Vrouwe in de Sint-Jan.'

Jacqueline dankt alle bestuursleden en leden die ze vanaf 2006 als vrijwilliger heeft mogen ontmoeten. Wederzijds zijn wij haar uitermate dankbaar voor alles wat zij voor onze vereniging heeft betekend.

H. v. W.

-0-0-0-

### Een fraai staaltje Postzegelkunst



Gevonden door Han de Bruin en zeker op zijn plaats in dit kleurrijke blad.

## **CEES PULLES, ONZE NIEUWE VEILINGMEESTER:**

### **'IK HEB ALLES IN MIJN HOOFD!'**

door René Kok



Een 'gewone' woensdagavond. Ik rijd naar het pittoreske Vlijmen. Ik ga daar Cees Pulles ontmoeten. Het zal een historische avond worden. Mijn laatste Albumblad, na een reeks van meer dan 80 interviews. En dat in ons jubileumnummer, en ook nog in kleur. Ik ken Cees van een afstandje, met name van zijn deelname aan Zoetelief. Hij is sinds kort lid van onze vereniging en ik ben benieuwd naar zijn verhaal. Altijd spannend wat je bij zo'n ontmoeting weer te horen krijgt. Nou, gaat u er maar eens voor zitten.

#### **Voorgeschiedenis**

Cees wordt in maart 2021 60 jaar jong. Hij is nog zeer vitaal, maar desondanks gaat hij langzaam afbouwen wat betreft zijn werk. Cees is er bijzonder trots op dat hij in Drunen geboren en getogen is; hij voelt zich een 'echte Drunenaar'. Van daaruit was hij georiënteerd op Waalwijk, en dan kom je al gauw terecht in de leer- en schoenindustrie. Maar Cees wilde iets anders. Na zijn havo-opleiding is hij doorgestroomd naar de HTS en sloot daar uiteindelijk drie (!) studies af: Bouwkunde (in Den Bosch), Bedrijfskunde (in Dordrecht) en het NIMA, een opleiding voor marketingstudies. Hij noemt het zelf een ideale combinatie van studies, op zijn lijf geschreven. Hij vindt het prachtig, want hij is van de ouderwetse stempel en wil met cijfers spelen. U snapt het al: na een aantal werkzaamheden bij een baas wist Cees al lang dat hij een eigen bedrijf wilde opstarten. Dat deed hij in zijn 33<sup>e</sup> levensjaar. Hij richtte CEPU-constructions op. Daar kon hij zich uitleven in tekenen, produceren en monteren. CEPU is een aluminiumbedrijf waarbij met name balkonhekken aan appartementsgebouwen worden gemonteerd. Hij is helemaal in zijn eentje begonnen en anno 2020 heeft hij 65 man personeel in dienst. 'Hij heeft werk



genoeg, nu al tot het eind van volgend jaar.' Tja, ondanks corona en allerlei milieumaatregelen moet er toch ook gebouwd worden. Zijn kantoor- en productieruimte werden te klein; het bedrijf werd uitgebreid en verplaatst naar Nieuwkuijk. Let op: thuis kwam

heel veel ruimte vrij (zie verder op)! Cees gaat nu afbouwen. In de komende jaren wil hij het bedrijf overdragen en zodoende nog bij het bedrijf betrokken blijven voor 2 à 3 dagen in de week. 'Ik heb immers alles in mijn hoofd.' Er wordt momenteel een nieuwe organisatie neergezet, met nieuwe mensen.

### Ruimte en lucht

En zo kreeg Cees weer behoorlijk wat meer tijd om zijn oude liefdes op te pakken: cactussen, modelspoorbanen, twee oude auto's en de postzegels. Op pakweg achtjarige leeftijd is hij begonnen met verzamelen, van alles wat een jongen van zijn leeftijd in die jaren ook maar verzamelde: speldjes, lucifermerken, sigarenbandjes en postzegels. Hij houdt zijn juffrouw op de lagere school in de eerste klas daar hoogst persoonlijk verantwoordelijk voor. Zij bracht hem de liefde bij voor het verzamelen, in dit geval vooral van sigarenbandjes. Cees bracht al vroeg krantjes rond, en van de schamele opbrengst, zo herinnert hij zich, kocht hij bij het postkantoor in Drunen zijn eerste Nederlandse postzegels. Hij was verkocht! Vanaf zijn tiende levensjaar ging hij ruilen en stroomde al heel jong allerlei verzamelmarkten af in Den Bosch (Zoete Lieve Gerritje), Oisterwijk, Boxtel en Berkel-Enschot. Hij ging zich, wat de postzegels betreft specialiseren. Zijn eerste verzamelgebied werd Oostenrijk.



### De postzegels

Na Oostenrijk kwamen Zwitserland, Griekenland (met gebieden) en Portugal. Anno nu, 2020, concentreert hij zich op honderd landen (waaronder met name de Engelse gebieden). Maar hij gaat verder: hij spaart **niet** Australië, Nieuw Zeeland of Canada. Maar wel allerlei landen in Azië, waaronder India (de roofstaten), Nepal, Bangladesh, Sri Lanka en noem maar op. Zijn collectie is enorm uitgebreid, maar lang niet volledig. Hij koopt nog steeds in via Marktplaats. Hij heeft daardoor veel 'over', en dat probeert hij dan ook weer aan de man te brengen.

Naast het verzamelen heeft hij bestuurlijk ook veel gedaan. Hij bestierde de Nieuwtjesdienst van de vereniging in Drunen, en heeft daar meer dan 12 jaar een jeugdafdeling opgericht: 'de Potzegelfreaks'. Ook nu ziet hij nog steeds kansen om jongeren (niet meer de pubers, die hebben andere zaken aan hun hoofd) te betrekken bij de het verzamelen van postzegels. Die belangstelling ziet hij ook bij het publiek dat beurzen bezoekt.

Cees en zijn vrouw gaan graag regelmatig op vakantie; heel erg hard nodig om te ontspannen van zijn drukke en verantwoordelijke baan. Soms gaan er ook postzegels mee, om te sorteren en uit te zoeken. Dat geeft een enorme ontspanning. Zo komt hij tot rust.

### Andere hobby's?



Jazeker! En dan kom ik bijna toe aan de rondleiding door zijn ruimtes. Naast de postzegels noemt hij zijn bladactussen. Daarvan leer ik vandaag dat er meer dan 250 verschillende soorten zijn. 's Zomers staan ze buiten en in de winter moeten ze naar binnen. Dat alleen al is een enorme klus. Van alle kanten komen mensen met de door hen afgedankte cactussen naar hem toe; hij is er heel erg blij mee. En wat te denken van het bijhouden van de literatuur en de tijdschriften?

Daarnaast is hij bijzonder actief (ook in het bestuur) in de wereld van de modelspoorbanen. Ik kijk mijn ogen uit wat hij voor elkaar heeft gekregen. Maar met zijn huidige modelspoorbaan is hij niet tevreden. Ook daar hoopt hij meer tijd aan te kunnen besteden en uit te gaan breiden. Er staat nog her en der op de grond heel veel (in dozen). En alsof dat nog niet genoeg is. Hij gaat nog



meer glimmen tijdens zijn verhaal over zijn twee oldtimers. Een prachtige Volkswagen Kever en een nog in restauratie zijnde Citroen DS uit 1972 (de bekende Snoek). Hij kijkt uit naar het moment dat de Snoek weer thuis is en hij daar prachtige tochtjes in kan gaan maken. Wat een prachtige, comfortabele auto!

## Wat zoek ik nog?

Tja, 3-D-zegels uit Bhutan uit de jaren '60-'70; stickerzegels uit Tongo en Sierra-Leone; Indiase roofstaten (moeilijk en heel veel vals); Eerste emissie 1850 Oostenrijk (plus Zeitungsmarken) en Oostenrijk tot 1914. Er is dus nog wel wat te wensen over.



Ik ga afronden. Als afsluiting krijg ik nog een indrukwekkende rondleiding langs de verzamelingen. Ik zie Dinky Toys, emaille reclameborden en nog heel veel meer. Cees is een ras-verzamelaar van alles 'wat hij leuk vindt'. Dat herken ik enorm. Wat ben ik toch een bevoorrecht mens om dit allemaal te mogen zien. 'Oh ja', op de valreep nog, 'Je maakt me ook ontzettend blij met ansichtkaarten van Drunen. Die paar ontbrekende graag....'

Verzamelen kent geen einde... maar dit gesprek wel. Ik rijd, gefascineerd door dit gesprek, fluitend terug naar Rosmalen. Een unieke ontmoeting met een bevlogen en sympathieke man, zomaar een (tot nu) onbekend lid van onze vereniging. Een waar feest! Past goed bij ons 90-jarig jubileumnummer.



-o-o-o-



## NIEUWE EMISSIES

- 16 oktober**      **Dag van de postzegel:** twee verschillende postzegels van € 0,91 op een velletje van tien
- 21 oktober**      **Martin Garrix:** een postzegel van € 0,91 op een velletje van vijf
- 2 november**      **Rouwzegel – waarde 2:** een postzegel van € 1,82

## HOLADA-ITTI

### 100 JAAR GEORGANISEERD JODELEN



'Identiteit door levende tradities', zo luidt het motto van de Zwitserse jodelvereniging, die op 8 mei 1910 in Bern werd opgericht. De vereniging heeft als doel het cultiveren van de traditionele gebruiken en gewoonten, zoals jodelen, het blazen van de alpenhoorn en vendelzwaaien. Thans telt de associatie 20.000 leden uit alle lagen van de bevolking. Sinds 1923 organiseert de vereniging driejaarlijks de Zwitserse jodelfeesten.



In 2010 zou het 100-jarig bestaan van de vereniging gevierd worden met de uitgave van een postzegel. Het idee van de ontwerper om met de vormgeving van de postzegel een brug te slaan tussen traditie naar het moderne zorgde bij de eeuweling voor veel frustratie en ergernis. Steen des aanstoots was de op de zegel afgebeelde zangeres Christine Lauterburg (\*12.3.1956

Bern), die in haar songs Zwitserse volksmuziek mengt met pop- en technoelementen, geen lid is van de vereniging en in de muziekwereld steeds voor gespreksstof zorgt. Juist bij het jubileum had men zich een 'degelijke' jodelaarster gewenst, een die bij de eveneens afgebeelde Josef Schärli past. Deze traditionele jodelaar uit Littau, een voorstad van Luzern, is sinds 1998 dirigent van de 'Jodlerfreunde Ruopige'.



*Josef Schärli*



*Christine Lauterburg*

Bron: Der Musikus, blad van de Motivgruppe Musik e.V. nr.144.



Afb. 2: Cinema Royal, Hinthamerstraat.



Afb. 3: Luxor Theater, Hooge Steenweg.



Afb. 3: Concertgebouw met filmaanplakbiljetten, Jan Heinsstraat.  
(afb. 2, 3, 4 coll. Stadsarchief 's-Hertogenbosch.)

# EEN BUITENGEWOON BOSSCHE BRIEFKAART

door Huber van Werkhoven

Afgezien van de afstempeling in het Stationspostkantoor van 's-Hertogenbosch op 3 november 1953 is het meest opvallende Bossche element op deze briefkaart (afb. 1) de firmanaam van de drie bioscopen die de stad telde in die periode. Te lezen is ook dat het hier gaat om een 'PLIKART'. Daarover is ook wel een en ander te vertellen. Maar eerst over de bioscopen.



Afb. 1: 's-Hertogenbosch 3.11.1953 naar Amsterdam. Briefkaarttarief: 7 cent.

## Drie bioscopen

Zoals onder de namen van de drie gebouwen is aangeduid, voerden Pierre Martens en Alfred Top in een maatschap de directie over Cinema Royal in de Hinthamerstraat, het Luxor Theater op de Hooge Steenweg en het Concertgebouw in de Jan Heinsstraat (afb. 2, 3, 4). Het Concertgebouw had vanaf 1940 alleen een bioscoopfunctie mogen behouden, uit concurrentieoverwegingen met het Casino, de schouwburg aan de Parade, van welk gebouw Martens sinds 1937 trouwens ook de directeur was. In 1957 richtte de uit Limburg afkomstige Pierre Martens, met zichzelf als directeur, de Zuid-Nederlandse Theater Maatschappij op die zich bezighield met bioscoopexploitatie.

De drie bovengenoemde bioscopen stopten in de jaren zestig/zeventig met filmvertoningen. Het Casino met zijn drie zalen nam die functie voor een belangrijk deel over.

### Duel in de Nacht

De kaart is geadresseerd aan Warner Bros. te Amsterdam. C. Smits, de filmoperateur van het Concertgebouw, schreef: *'Hiermede delen wij u mede omtrent Uw film "Duel in de Nacht". Verschillende acten perforaties ingetikt verregaand en lichten kabels over beeld.'*

In de Provinciale Noord-Brabantse Courant Het Huisgezin staat de film aangekondigd voor drie voorstellingen, op maandag 2 t/m woensdag 4 november 1953 (afb. 5). Gezien de bijna briesende toon van de kaart die de operateur meteen op de eerste avond schreef aan Warner Bros. verbaast het niet dat verdere voorstellingen niet meer werden geprogrammeerd. 'Duel in de Nacht' is de



Afb. 5: Advertentie d.d. 29.10.1953.



Nederlandse titel van 'The Iron Mistress'. In deze western daagt men elkaar bij het minste of geringste uit voor een duel. Eén duel springt er boven uit. In een pikdonkere kamer moet de hoofdrolspeler Alan Ladd (verliefd op femme fatale Virginia Mayo) met zijn mes het opnemen tegen een tegenstander met een degen. Onderwijl zorgt de bliksem voor het af en toe oplichten van de kamer. Dit verklaart de Nederlandse titel. De Katholieke Film Centrale adviseerde de film 'zonder voorbehoud' voor personen vanaf 18 jaar (afb. 6).

Afb. 6: Affiche van *The Iron Mistress*.

## Jan van Mackelenbergh

En dan de 'Plikart'. Er bestonden al langer gedeeltelijk dubbelgevouwen kartonnen briefkaarten. Maar de 'Plikart' is een uitvinding van de Bosschenaar Jan van Mackelenbergh die veel voordelen voor de gebruiker meebracht. Deze Jan (1891-1965) was de oudste zoon van Jacq van Mackelenbergh, die een winkel had in elektrische apparatuur, achtereenvolgens in de Hinthamerstraat, Nieuwstraat en Marktstraat. Zoon Jan was een markante figuur, vrijgezel, een man met veelzijdige kwaliteiten. Zo maakte Jan van Mackelenbergh zich in 1936 met idealistische ijver sterk voor de oprichting van een plaatselijke afdeling van de 'Arbeidsgemeenschap'. De Arbeidsgemeenschap stelde zich ten doel: economische herordening door doeltreffende samenwerking der maatschappelijke groepen, zo mogelijk door binding en *'uitschakeling van het geheel vrije spel der economische krachten'*.

Voortbouwend op het gedachtegoed van de arbeidsgemeenschap ondernam Jan van Mackelenbergh in het najaar van 1939 actie om te trachten een mogelijke oorlog te voorkomen. Zonder daarmee in de openbaarheid te treden verzond hij een brief aan alle in Nederland gevestigde buitenlandse gezantschappen, met afschrift aan Koningin Wilhelmina en de ministerraad. Naar zijn overtuiging moest onmiddellijk worden begonnen met de stichting van een 'Economisch Departement Europa'. Dit departement zou dan een andere economische samenwerking in Europa tot stand moeten brengen.

Zo schreef hij: *'Millioenen kinderen Gods zien in angstige spanning naar de gevolgen van een oorlog, waarin millioenen mensen zullen worden vernietigd.'*

*Millioenen zien – thans nog met geringe hoop – uit naar een middel om deze ontzaglijke ellende te kunnen tegengaan.*

*Elke poging om dat te kunnen bereiken, is onder zulke omstandigheden geoorloofd.'*

Enkele maanden later trachtte hij de Nederlandse vakbonden te bewegen een telegram te zenden naar alle vakbonden in Europa en daarin een oproep te doen voor die andere economische samenwerking. Maar de tijd verstreek, en zijn laatste brief aan de vakbonden hierover schreef hij op 9 mei 1940, daags voor de Duitse inval in Nederland.

Zijn inspanningen dat door middel van zijn plan *'de verschrikkelijkste aller verschrikkingen den Mensheid gespaard moge blijven'* bleken daarmee helaas vergeefs te zijn geweest.

Al in het eerste oorlogsjaar kwam Jan van Mackelenbergh letterlijk in verzet. Bij zijn overlijdensbericht in het Brabants Dagblad van 19 oktober 1965 noemde de krant hem *'een bekend Bosschenaar, die vooral tijdens de bezettingsjaren zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt in het verzet als leider van een illegale groep. Vele mensen*

heeft hij daarbij daadwerkelijk hulp kunnen bieden en door zijn toedoen werden ook diverse acties van de Duitsers vrijdeld.' (afb. 7)



Afb. 7: Foto van Jan van Mackelenbergh bij diens In Memoriam in het Brabants Dagblad van 20 oktober 1965.

### **Uitvinder**

Zakelijkheid echter was niet zijn sterkste eigenschap. En in de familie Van Mackelenbergh had niet iedereen een hoge pet op van Jan. Een uitspraak van zijn nicht Trees: *'Hij was uitvinder maar teerde op de zak van anderen.'* Verschillende keren maakte hij een faillissement mee, de eerste keer als uitgever reeds in 1923.

In 1932 vroeg Van Macklenbergh Nederlands patent aan voor *'postpapier, waaruit een briefkaart kan worden gevormd'*. Het patent werd toegekend. Dit betrof een nieuw soort briefkaart, waarbij het mogelijk is in een keer, dat wil zeggen zonder omkeren van het papier, de tekstzijde, de adreskant en een doorslagkopie te typen op de schrijfmachine. De briefkaart werd tevens gepatenteerd in Frankrijk, België en Engeland, en in 1935 in de Verenigd Staten. De uitvinding betekende een belangrijke besparing van arbeid en kosten voor bedrijven die veel correspondeerden. Het hechten van de papierdelen gebeurde aanvankelijk met een ril-apparaatje, maar dit voldeed niet aan de internationale postvoorschriften. Jan bedacht toen een methode om de twee papierdelen aan elkaar te kleven met latexmelk. Ook hiervoor verkreeg hij een Nederlands patent. En de posterijen keurden dit model wel goed. Dat betekende bovendien dat de briefkaarten konden worden verstuurd, zowel binnen Nederland als internationaal, tegen het voordelige briefkaarttarief. In 1934 bedroeg het brieftarief voor het buitenland 12½ cent, het briefkaarttarief slechts 7½ cent.

De Nederlandse pers toonde veel belangstelling voor de uitvinding van Jan van Mackelenbergh. De provinciale Noordbrabantsche en 's-Hertogenbossche Courant schreef enkele kolommen vol naar aanleiding van een persconferentie die hij gaf op 3 december 1934. De krant beschreef uitgebreid de voordelen van

de nieuwe briefkaart en had geconstateerd dat veel moeilijkheden waren overwonnen, technische zowel als financiële. *'Het feit dat een onderneming als de Amsterdamsche firma Blikman en Sartorius de vinding in exploitatie gaat brengen, lijkt ons het beste compliment voor den heer van Mackelenbegh, vertegenwoordiger van een oud Bosch' geslacht, die bewezen heeft dat de eigenschappen die de Bosschenaren van ouds gekenmerkt hebben nog bestaan bij de huidige generatie.'*

## Plikart

Op 6 mei 1935 werd de N. V. Plikart opgericht. Zes deelnemers zagen er kennelijk brood in. In het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 28 november 1935 staat als doel omschreven: *'De exploitatie van een uitvinding van opvouwbare briefkaarten (Ned. Octrooi no. 33680), het fabricereen of doen fabricereen van de bovengemelde briefkaarten en het handeldrijven hierin.'*

Na één jaar, op 25 november 1936, werd de N. V. echter al weer opgeheven en in staat van faillissement verklaard. Op 3 maart 1937 werd het faillissement opgeheven *'wegens gebrek aan baten'*.

Dat mocht niet verhinderen dat kort daarna, op 10 maart 1937, in De Maasbode de volgende advertentie verscheen (afb. 8):

**DE PLIKART** -briefkaart is 'n succes!  
**DE PLIKART** -bestelorder is 'n openbaring,  
**OMDAT :**  
ze als briefkaart kan verzonden worden en daardoor haar kostprijs bespaart aan porto en enveloppen.  
**PLIKART=**  
vele voordeelen voor vele doeleinden.  
o.a. èn brief èn briefkaart!  
**PLIKART, MAYWEG 1(a)**  
**'s-HERTOGENBOSCH**

Afb. 8: Advertentie in De Maasbode van 10 maart 1937.

Hoe een en ander in die periode na het faillissement zakelijk was georganiseerd, is niet duidelijk. Wel dat de Plikart op grote schaal werd gefabriceerd en toegepast. Alleen al in 's-Hertogenbosch waren er op een gegeven moment 28 gebruikers.

## IPPI

Na zijn verzetswerk tijdens de bezetting stortte Jan zich opnieuw op zijn kantoorartikelen. Op 28 juni 1949 vestigde hij zich op het adres Nieuwstraat 3 als eigenaar van de 'Internationale Papier Patent Industrie' (IPPI) voor fabricage van briefkaarten en enveloppen (afb. 9). Dat ging met vallen en opstaan. Ir. Max Cahen, de eigenaar van een papierwarenfabriek aan de Papierstraat in 's-Hertogenbosch, stak een helpende hand toe. In een brief d. d. 4 december 1956 aan Cahen schetste Jan, die toen inmiddels 65 jaar was, allerlei problemen met drukkers en met machines, waardoor de productie van de kaarten slechts een fractie was van wat die had moeten zijn. *'Dit is om ervan op je zenuwen te krijgen, vooral als dan je kleine bedrijfskapitaal er aan op gaat.'*

Problematisch was ook dat het tot 1959 zou duren voordat Van Mackelenbergh een geheel bevredigende methode ontdekte waarmee kleefstof op zijn opvouw-



Afb. 9: Uit een reclamefolder van IPPI.

bare briefkaart kon worden aangebracht. Dat de hierboven beschreven briefkaart aan Warner Bros. met een zwarte papierstrook is dichtgeplakt is symptomatisch. Maar met de nieuwe methode zou nu voortaan bij de fabricage van de briefkaarten 'van de rol' gewerkt kunnen worden, hetgeen efficiënter en voordeliger zou zijn.

De briefwisseling tussen Van Mackelenbergh en Cahen is te vinden in het stadsarchief van 's-Hertogenbosch. Het laatste aldaar te vinden document is een brief van Jan d. d. 27 januari 1960, waarin te lezen staat:

*'Eerst thans ben ik in staat geweest om een octrooi aan te vragen op mijn nieuwe bekleevingsmethode. Het continu-opbrengen van Latexmelk op rollen was tot nu toe niet mogelijk. Mijn uitvinding schept die mogelijkheid, zodat nu ook zelfklevende briefkaarten van de rol kunnen worden gemaakt.*

*Momenteel sta ik reeds in verbinding met een enveloppefabriek, welke voor Nederland de licentie wil hebben voor het maken van zelfklevende enveloppen en loonzakjes.*

*Ik heb gemeend U dit te moeten berichten, opdat U tot de overtuiging zult kunnen komen, dat er inderdaad in de naaste toekomst het ogenblik aanbreekt, waarop ik het van U geleende zal kunnen terugbetalen.*

*Inmiddels tekent hoogachtend IPPI Jan van Mackelenbergh.'*

Hoe die kwestie ten slotte is afgelopen blijft helaas ongewis.

-o-o-o-



*Pzh West Brabant*

---

*Prins Bernhardstraat 13  
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641  
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

**RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN**  
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)  
**OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË**

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.

Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.

Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

---

# GRAVEN IN HET VERLEDEN

door Han de Bruin

Een 90-jarig jubileum voor Hertogpost: dat is bijna een eeuw geschiedenis. De afgelopen jaren is de geschiedenis van de vereniging door Marten Tilstra al aan de hand van de oude jaarverslagen in beeld gebracht. Het wachten is nu op de tentoonstelling; hopelijk kan die over enige tijd toch doorgaan. Als zelfs de Olympische Spelen van 2020 in 2021 gehouden worden, dan is het ook geen schande het 90-jarig bestaan van onze vereniging in het 91<sup>ste</sup> jaar te vieren.

Dit artikel gaat ook over graven in het verleden, of beter gezegd: gravers in het verleden.

De onderstaande ansichtkaart werd op 15 mei 1941 via Tilburg naar Ginneken bij Breda gestuurd. Deze kaart uit Alphen (tegenwoordig gemeente Alphen-Chaam) is geadresseerd aan 'Den Weledelen Heer A. HALLEMA geschiedkundige GINNEKEN'. Vermelding van een straatnaam was destijds niet nodig<sup>1</sup>.



Anne Hallema (1893-1973) was van huis uit onderwijzer. Vanaf 1912 in Franeker. En na een mislukte poging in 1918 om een handel in thee, tabak en sigaren op te zetten, meldde hij zich in 1920 bij het rijksopvoedingswezen. In 1922 werd hij aangesteld bij de Tuchtsschool voor jongens in Ginneken, later

<sup>1</sup> Het adres was Valkenierslaan 232.

bekend onder de naam Hey-Acker. Daar was hij werkzaam als groepsleider. In 1958 - na 36 jaar dienstverband - ging hij daar met pensioen<sup>2</sup>. Hallema heeft vanaf 1917 tot en met 1972 gepubliceerd. Hallema was een harde werker. Hij schreef 34 boeken en duizenden artikelen die in uiteenlopende tijdschriften en kranten gepubliceerd werden.

In zijn *Woord vooraf* bij Hallema's boek *'Kinderspelen voorheen en thans inzonderheid Nederland'* (1943), schrijft prof. dr. J.H. Gunning Wzn.: *'Waar hij (Hallema) den tijd vandaan haalt voor zijn uitgebreide studiën en zijn wonderbaarlijke productiviteit - wonderbaarlijk, want hij kan daaraan slechts zijn snipperuren wijden; overdag is hij werkzaam als opvoedend ambtenaar en onderwijzer aan de Tuchtchool te Breda - is een raadsel'*. Wij zijn thans bij machte om dit raadsel op te lossen. De nacht was zo vriendelijk een extra-dosis snipperuren te fourneren.<sup>3</sup>

De omvang van zijn artikelen was voor sommige van zijn uitgevers, wel eens wat teveel van het goede. De onderstaande aan Hallema geschreven reactie spreekt dan ook voor zich:



Nog wat markanter en kleurrijker is de afzender van de Ansichtkaart, 'W.C.J. Binck, pastoor'.

Pastoor Willem Binck (1882-1971) was een bijzonder mens, die zich niet alleen met het geestelijk leven van zijn parochianen bezig hield. In Leur geboren, werd hij in 1909 tot priester gewijd. In 1910 werd hij benoemd tot kapelaan in

---

<sup>2</sup> F.A. Brekelmans, *A. Hallema in memoriam* ; Jaarboek van de geschied- en oudheidkundige kring van Stad en Land van Breda 'De Oranjeboom' 1973.

<sup>3</sup> Op citaat in F.A. Holleman, 'Anne Hallema Franekeradeel 8 september 1893 - Breda 23 februari 1973' in het Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1973.



Oost-Burg en in 1913 tot kapelaan in Breda. In zijn Bredase jaren (1913-1926) maakte hij zich sterk voor de sportieve ontwikkeling van de jeugd. Hij richtte in 1917 de atletiekvereniging 'Sport Staalt Spieren' op. Ook maakte hij zich sterk voor voetbal. Op 29 december 1918 werd kapelaan Binck al vermeld als afgevaardigde uit Breda bij de vergadering in Den Bosch van de Federatie R.K. Voetbalbonden. Binck verwierf de bijnaam 'de voetbalkapelaan'.<sup>4</sup>

Voetballende priesters spreken blijkbaar tot de verbeelding: een aantal jaren geleden is op een rotonde in Oss een beeld van drie voetballende fraters geplaatst<sup>5</sup>

*Pastoor Binck bij een opgraving.*

Na nog een uitstapje naar Terneuzen, werd hij in 1932 benoemd tot pastoor van Alphen (N-B).

Kort na zijn benoeming haalde hij de Memorialen uit de kluis van zijn kerk en begon die door te nemen. Hij las daarin over een pestkerkhof dat in 1625 door een van zijn voorgangers op de hei opgericht was. Dat kerkhof en de ligging waren niet meer bekend. Binck werd meteen door dit verhaal geboeid en wilde dat kerkhof terugvinden. Het kerkhof werd vier jaar later, in 1936, inderdaad teruggevonden en blootgelegd, en weer hersteld.

Het geschiedenisvirus had Binck goed in zijn greep gekregen en het heeft hem nooit meer losgelaten. Binck schakelde ook zijn parochianen in. Hij gaf de jonge boeren instructies om bij het ploegen goed op scherven te letten en die naar hem toe te brengen. Hij deed dat met veel enthousiasme en gaf zijn jonge boeren ook les in archeologie. Binck heeft door inschakeling van bekende archeologen (Joan Willems, Prof. A. van Giffen, Prof. W. Glasbergen en de later provinciaal archeoloog Gerrit Beex) Alphen stevig op de archeologische kaart gezet. Er zijn heel wat vondsten uit de prehistorie en de Romeinse tijd gedaan. Zijn enthousiasme was zo groot dat hij soms wat teveel meende te zien in zijn ontdekkingen. Dat was bijvoorbeeld het geval bij Het Hof ter Brake, de funda-

---

<sup>4</sup> J.A.M. van Eijck in Brabantse Biografieën 2.

<sup>5</sup> [https://www.rotondekunst.eu/index.php?page=rotonde&rotonde\\_id=596](https://www.rotondekunst.eu/index.php?page=rotonde&rotonde_id=596)

Voorzijde van de  
ansichtkaart:  
Commanderij  
'Ter Braake'.



ties van een voormalige commanderij (voorzijde kaart), die hij – iets te gemakkelijk - toerekende aan de Orde der Tempeliers.

Binck heeft zijn bevindingen neergelegd in het in 1943 voltooide, maar door de oorlog pas in 1945 uitgekomen boekje *'Omzwerpingen in de Alphense praehistorie'*<sup>6</sup>. Dit nog steeds prettig leesbare boekje gaat voor de ene helft over de archeologische vindplaatsen en de daar aangetroffen vondsten, en voor de andere helft over Alphense sagen. Deze tweede helft is ongetwijfeld geïnspireerd geweest door het in 1933 uitgekomen Noord-Brabantsch Sagenboek van de hand van J.R.W. Sinnighe. Binck heeft al met al een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de heemkunde in Brabant en was in 1947 ook een van de oprichters van Brabants Heem.

Wat betreft de boodschap op de ansichtkaart: de lezing van Hallema waarop pator Binck reageerde, zal waarschijnlijk gegaan zijn over Amalia van Solms. In 1941 was namelijk de uitgave *'Amalia van Solms. een lang leven in dienst van haar natie'* van zijn hand verschenen.

Binck sluit af met TT en XO. TT staat voor het Latijnse *'totus tuus'*, uw ware vriend. Voor de afkorting XO kon ik zo geen verklaring vinden. In die tijd werd oude cognac nog niet zo aangeduid. In de huidige SMS-taal betekent een X 'kusje' (X) en een O (als de armen rond om elkaar heen) 'knuffel'. Dan klinkt zijn afscheidsgroet na 79 jaar toch ineens verrassend modern en passend.

---

<sup>6</sup> Uitgaaf van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen te 's-Hertogenbosch 1945

# POSTSTUK VAN DE MAAND



Hanau, 24 maart 1920. Brief met zeer rijke firmareclame voor tabaksproducten verstuurd naar Woyens in Sleeswijk-Holstein. Briefftarief 20 Pf. D. v. d. L.

# MARILYN MONROE, ICOON VAN DE 20<sup>STE</sup> EEUW

door Jeffrey Groeneveld

Ik heb weleens verteld dat de National Portrait Gallery in Londen een van mijn favoriete musea is. Onlangs vond ik een Engels frankeermachinstempel van het museum gebruikt om reclame te maken voor een tentoonstelling over Marilyn Monroe in 1982.



In juni 1962 poseerde ze voor de fotograaf Bert Stern. De foto's waren bedoeld voor het tijdschrift Vogue. Het zou haar laatste fotosessie worden, zes weken later was ze dood. Op de tentoonstelling werden de vaak weinig verhullende

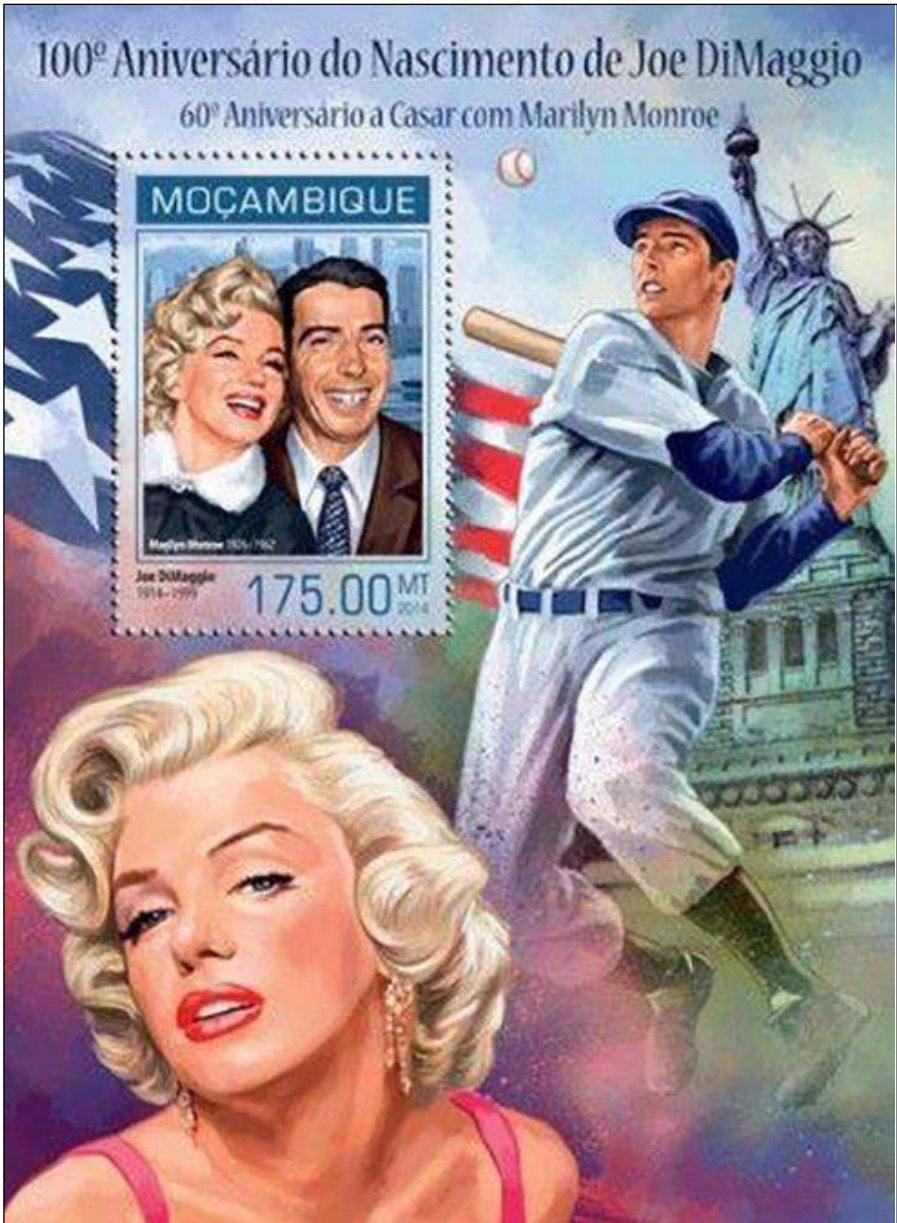


foto's getoond van de beroemde actrice, die zelf op de contactafdrukken met kruisen had aangegeven welke foto's haar niet bevielen. Marilyn Monroe, die eigenlijk Norma Jeane Mortenson heette, werd als seksymbool door velen aanbeden. Vandaag de dag wordt ze beschouwd als een van de iconen van de

20ste eeuw. Monroe trouwde drie keer. Haar tweede echtgenoot was de bekende honkbalspeler Joe DiMaggio, maar hun huwelijk duurde slechts zeven maanden. Toch bleven ze goede vrienden, en Wikipedia weet te melden dat DiMaggio 20 jaar lang drie keer per week verse rozen op haar graf legde. In 1956 huwde ze de auteur Arthur Miller, maar ook dat huwelijk liep op de klippen. Op 14 januari 1954 trouwde glamouricoon Marilyn Monroe in San Francisco met honkbal-ster



Joe DiMaggio. De twee waren beiden beroemd en hun relatie kreeg natuurlijk veel aandacht van de pers. Na een turbulent huwelijk van zeven maanden scheidden ze weer van elkaar. Monroe's carrière kwam moeizaam op gang,



*Op 14 januari 1954 trouwt glamouricoon Marilyn Monroe in San Francisco met honkbal-ster Joe DiMaggio. De twee waren beiden beroemd en hun relatie kreeg natuurlijk veel aandacht van de pers. Na een turbulent huwelijk van zeven maanden scheidden ze weer van elkaar.*



maar ze was vastbesloten om een succesvolle actrice te worden. Ze nam acteer- en zanglessen en werkte aan haar houding en uiterlijk. Het had succes, in de rol van het domme blondje kon ze aan het werk. Haar eerste grote succes kwam met de film *Gentlemen Prefer Blondes*, en met de scene met de opwaaiende zomerjurk in *The Seven Year Itch* maakte ze zichzelf onsterfelijk. Maar hoewel ze bewust het imago van het domme blondje had gecultiveerd, wilde ze toch ook serieuzere rollen. Daarom nam ze weer nieuwe acteerlessen. Ze kreeg de kans om zich te bewijzen in *The Prince and the Showgirl* met Laurence Olivier als tegenspeler. Het is zeker niet haar slechtste film, maar de meeste filmcritici zijn het erover eens dat haar beste film de komedie *Some Like It Hot* was met Jack Lemmon en Tony Curtis als mede hoofdrolspelers, onder regie van Billy Wilder. De regisseur werd overigens tot wanhoop gedreven omdat Monroe



haar tekst niet leek te kunnen onthouden. Haar laatste film zou *The Misfits* worden met Clark Gable als tegenspeler. De film kwam moeizaam tot stand doordat de actrice vaak veel te laat op de set kwam of helemaal niet. Het was het gevolg van overmatig drank- en medicijngebruik. Op 5 augustus 1962 werd ze thuis dood aangetroffen, slechts 36 jaar oud. Waarschijnlijk stierf ze door een overdosis medicijnen.

*Eerder verschenen in het blad van de Purmerender Postzegel Ruilclub.*

# DE KLEDERDRACHTENSERIE (TRACHTEN) VAN OOSTENRIJK (1)

door Adam van der Linden

Na de succesvolle reeks over de langlopende serie Koningin Wilhelmina type VETH is het tijd voor een volgende postzegelserie. U ziet de naam al bovenaan de bladzijde staan.

Wellicht kennen velen onder u deze mooie postzegels, uitgegeven tussen 1948 en 1964, met hun opvallende vrolijke kleuren en met 37 verschillende waarden. De eerste vijf zegels kwamen uit op 1 juni 1948 op geelachtig papier, al snel gevolgd op 6 september 1948 met zeven nieuwe waarden, eveneens op geelachtig papier. Hierna volgden tot 1952 nog 25 waarden, en ten slotte in 1958/1959 21 waarden op wit papier. Door tariefsverhogingen was er inmiddels voor een aantal lage waarden geen toepassing meer.



*De volledige Trachten serie van 37 stuks. Er wordt bij de behandeling van de poststukken geen onderscheid gemaakt tussen wit en geel papier.*

De laagste waarde van de uitgegeven postzegels is 3 Groschen, het tarief voor een braille poststuk. Gezien de zeldzaamheid zal ik deze niet kunnen laten zien. Elke maand zullen één of meer waarden worden getoond in oplopende volgorde. Op elk poststuk komen dan één of meer exemplaren voor van de waarde die deze maand aan de beurt is. Gestreefd wordt om de 'waarde van de maand' te tonen als **hoogste** waarde op het poststuk. Bij de waarden van

3 en 5 Groschen gaat dat uiteraard niet lukken. Van veel waarden is het sowieso niet mogelijk om enkel- of meervoudige frankeringen te laten zien. Als alle zegels de revue zijn gepasseerd, worden nog een aantal postwaardestukken getoond, al dan niet met bijfranking.

**Frankeringen met de 5 Groschen blauwgroen (1949)  
Pinzgauer Tracht (Salzburg)**



**Innsbrück, 11 november 1949.** Drukwerkenveloppe met bestemming Kapfenberg. Tarief vanaf 1 juni 1949 tot 1 september 1951: 15 Groschen tot 20 gram.



**Wenen, 18 maart 1955.** Lokale drukwerkkkaart. Tarief vanaf 1 september 1951 tot 1 januari 1964: 30 Groschen. Een drukwerkkkaart is gelijkgesteld aan een drukwerkenveloppe tot 20 gram.



*Pinzgauer Tracht.*



**Kitzbühel, 20 november 1957.** Brief met bestemming Wenen. Tarief vanaf 1 juli 1957 tot 1 januari 1964: 1,50 Schilling voor een gewicht van 21-250 gram. Voldaan door 30 postzegels van 5 Groschen. Op de voorzijde 13 stuks.



Achterzijde met de overige 17 stuks van 5 Groschen.

## POSTZEGELAFFAIRE



Toevallig stuitte ik in de openbare bibliotheek bij de afdeling 'thrillers' op een boek met de bovenstaande titel. Het is vorig jaar verschenen bij Godijn Publishing, maar dat was me helemaal ontgaan.

Titia Muizelaar schreef deze korte roman van 140 pagina's, die in een vlot geschreven bestsellerstijl een avontuurlijke periode vertelt uit het leven van een welgestelde postzegelhandelaar omstreeks 1980.

Deze Aarnoud van Houten beleeft een bedrieglijke liefdesaffaire, er wordt een televisieprogramma over hem gemaakt, zijn auto wordt gestolen en bij een inbraak in zijn villa aan de Vinkeveense plas wordt een deel van zijn postzegelvoorraad gestolen.

Aardig voor ons postzegelverzamelaars is iets te lezen over hoe het er in de postzegelhandel aan toe ging in die tijd. Er wordt een bezoek gebracht aan een grote postzegtentoonstelling annex -beurs. En er wordt tamelijk uitgebreid verteld over een aantal bijzondere postzegels. Zeldzame uitgiften zoals de Blauwe Mauritius en de Nederlandse brandkastzegels passeren de revue, beroemde misdrukken zoals de omgekeerde Dendermonde en de Curtiss Jenny, en ook enkele beroemde vervalsingen en bijbehorende schandalen.

Heel aardig om te lezen tijdens een regenachtige namiddag. Maar ook om bijvoorbeeld (à € 15,50) cadeau te doen aan iemand die een vreemde is in Postzegelland en bij wie je door middel van dit boek wellicht interesse kunt wekken voor onze hobby. En dan moet je je maar niet teveel storen aan de taal- en zelfs spelfouten die ondanks verschillende 'proeflezers' in de tekst zijn blijven staan.

H. v. W.



# **Bossche Postzegelbeurs Zoetelief**

**elke eerste zondag van de maand  
van 9:30u t/m 12:30u  
vrij entree - gratis parkeren**

**kijk voor de juiste data op website: [www.zoetelief-denbosch.nl](http://www.zoetelief-denbosch.nl)**

## **SCC de Biechten**

**Vincent van Goghlaan 1  
5246 GA Rosmalen (Hintham)**

**Historische gebeurtenissen zijn op postzegels, kaarten & brieven altijd zichtbaar! Postzegels verzamelen is en blijft een uitdagende vrijetijdsbesteding.**

**Heeft u interesse in een tafel, neem contact op met de organisatie: [info@zoetelief-denbosch.nl](mailto:info@zoetelief-denbosch.nl) / 073-6567680**



# Rietdijk

A° 1919



## Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?



Laat **Rietdijk** uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntenveiling.



Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: **info@rietdijkveilingen.nl**



**Adres** Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)  
2514 GC 's-Gravenhage

**Telefoon** **070-364 79 57** (postzegelveiling)  
**070-364 78 31** (muntenveiling)

**Fax** 070-363 28 93

**Internet** [www.rietdijkveilingen.nl](http://www.rietdijkveilingen.nl)

**E-mail** [info@rietdijkveilingen.nl](mailto:info@rietdijkveilingen.nl)



# HERITAGE AUCTIONS EUROPE



6A - postfrisje 15 cent oranje 1864 Koning Willem III, attest Vleeming 2013, verkocht voor € 3.199



43b - postfrisje 50 cent geelbruin Prinses Wilhelmina 1891, met cert. Moeijes 1982, verkocht voor € 1.140



中华人民共和国成立十五周年

1949-1964

Blok 10 - postfris blok 15 jaar Volksrepubliek 1964, miniem zwart puntje in gom, verkocht voor € 1.724



80 - postfrisje 10 gulden oranje 1905, Koningin Wilhelmina, cert. Dr. Louis BPP 1998, verkocht voor € 1.293



48 - postfrisje 5 gulden bronsgroen en roodbruin Prinses Wilhelmina 1896, lijntanding 11, cert. Vleeming 2010, verkocht voor € 1.201

## Uw collectie laten taxeren?

Heritage Auctions Europe is het adres voor betrouwbare en realistische taxaties. Onze specialisten behoren tot de top in hun vakgebied en door jarenlange ervaring kunnen zij als geen ander de waarde van uw collectie bepalen.

Iedere **woensdag** taxeren wij gratis uw munten, bankbiljetten, penningen, onderscheidingen, postzegels en oude ansichtkaarten. U bent zonder afspraak welkom van 10.00 tot 16.00. Iedere **donderdag** taxeren wij gratis uw overige waardevolle objecten. U bent zonder afspraak welkom van 10.00 tot 16.00. Op overige werkdagen taxeren wij gratis op afspraak. Bel 030-6063944.

## Uw collectie laten veilen?

Als 's werelds grootste veilinghuis op het gebied van numismatiek en andere verzamelobjecten zijn wij doorlopend op zoek naar inzendingen voor onze veilingen in Nederland, de Verenigde Staten en Hongkong. Onze bidders/leden (ruim 1,1 miljoen!) zorgen gegarandeerd en aantoonbaar voor de hoogste opbrengst. Voor meer informatie of een afspraak voor een vrijblijvende taxatie kunt u contact met ons opnemen per telefoon of email (030-6063944, haeurope@ha.com).

## Bieden op een veiling?

Een overzicht van de veilingen in IJsselstein vindt u op [www.ha-europe.com](http://www.ha-europe.com). Na registratie kunt u online vooraf bieden en deelnemen aan de live-veilingen. De kavels staan ongeveer drie weken voorafgaand aan de veiling online. De week voor de veiling kunt u gebruik maken van onze kijkdagen in IJsselstein. Kijk op [www.ha.com](http://www.ha.com) voor veilingen in de Verenigde Staten en Hongkong.

HAE, Energieweg 7, 3401 MD IJsselstein,  
030-6063944, haeurope@ha.com,  
[www.ha-europe.com](http://www.ha-europe.com)



PARTNER IN  
THE GLOBAL  
PHILATELIC NETWORK

# CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

## UW VERZAMELING IN VERTROUWDE HANDEN!

*China 1897,  
"Small Dollar – The King of Chinese Philately"*



EUR 552.000,-\*  
CHF 605.000,-\*  
Zürich, juni 2018

*Nederlands-Indië  
Absolute hoogtepunt, stempelproeven 10 cent op velletjes*



EUR 67.600,-\*  
Amstelveen, september 2017

*West-Australië, "Inverted Swan"  
De meest waardevolle postzegel van Australië*



EUR 271.400,-\*  
CHF 314.600,-\*  
Zürich, juni 2018



EUR 48.800,-\*  
Amstelveen, maart 2016

*Nederland 1852  
De enige horizontale brugpaar op brief*



EUR 382.400,-\*  
CHF 573.600,-\*  
Zürich, juni 2009

*Zwitserland 1850  
Het 'Winterthur' blok van 8 op brief*

CORINPHILA VEILINGEN BV  
 AMSTELVEEN - NEDERLAND  
INFO@CORINPHILA.NL  
TEL. + 31 20 624 97 40  
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG  
 ZÜRICH - ZWITSERLAND  
WWW.CORINPHILA.CH

Hoofdsponsor



## CORINPHILA - EEN TRADITIE VAN SUCCES

Als enige Nederlandse internationale postzegelveilinghuis heeft Corinphila Veilingen zusterbedrijven in Duitsland, Zwitserland, Hongkong en de Verenigde Staten.

Dankzij onze deskundigheid en kennis op het gebied van de filatelie, onze optimale presentatie en een internationaal en vermogend klantenbestand realiseren wij de hoogste prijzen.

Bovendien publiceren wij hardcover veilingcatalogi voor bijzondere verzamelingen op land en op (eigen)naam.

**Bel ons voor het maken van een afspraak!**  
Voor grotere verzamelingen komen wij graag bij u langs.

\* Hamerprijs incl. opgeld